

ZYCIE

NOWOGRÓDZKIE

DIENNIK POSWYCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRÓDZKIEJ.

Adres Redakcji i Administracji: NOWOGRÓDEK, ul. 3-go maja, Nr. 1. — Telefony 73 i 100.

Prenumeratę przyjmują: w BARANOWICZACH „Ekonomia” — w STOLPCACH: p. Engman od g. 14—15. Nr. KONTR. P. K. O. 81.287. Szepteykiego 49. Wydział Powiatowy, pok. 10.

Brak odpowiedzialności

Sytuacja na terenie naszego parlamentu gmatwa się coraz bardziej.

Jesteśmy świadkami „taktycznych” posunięć, które zdrowym rozumem trudno wytłumaczyć, w których trudno, jeżeli nie niemożliwie, doszukać się jakiejś logiki i idącego zazwyczaj z nią w parze—sensu. Bo przyjmujemy, że układ sił w parlamencie naszym przedstawia się w ten sposób, że z jednej strony mamy mniejszość, wypowiadającą się za politykę rządu, który bez względu na to czy będzie na jego czele stał p. prem. Bartel czy p. Światłowski zawsze będzie rządem Marszałka Piłsudskiego, a z drugiej opozycją w większości, która mimo dżametralnie różnych stanowisk ideowych łączy jeden cel: walka z „obecnym systemem”. Przyjmijmy dalej, że w obecnym układzie stosunków politycznych w Polsce opozycja czy chce, czy nie chce musi zrezygnować z praw, jakiby jej normalnie konstytucyjnie przysługiwały. Przyjmijmy wreszcie, że znajdujemy się w okresie przejściowym, w okresie nienormalnym, który jako taki zdrowym być nie może, bo do tego zdrowia dopiero się zdąża, przyjmijmy, że i od parlamentu, nie można oczekiwać taktyki normalnej.

Przyjmując nawet to wszystko pod uwagę, pomimo to rzeczywistość sejmowa jest taka, że konia z rządem temu, kto wytłumaczy, ku czemu takie, czy inne posunięcie opozycji zmierz. Wzśmy jeszcze raz taką kapitalną w życiu państwa, a w życiu parlamentarzem w szczególności rzecz jak budżet. Budżet rządu p. prem. Bartla przeszedł głosami opozycji, ściślej lewicy sejmowej z P. P. S. na czele. P. P. S. uchwaliła budżet rządów pomajowym na, które brak jej już na łamach „Robotnika” gromów, którym niema takich wszeteceństw, jakich by im nie zarzucała, rządowi, które uważa za klasyczne zaprzeczenie demokracji. P. P. S. a za nią pozostałe stronnictwa lewicowe tłumacza się, że nie dały budżetu rządowi, lecz narodowi. Nie kijem go to pałka. Bo któż

ten budżet będzie realizował? Przecież nie naród, tylko rząd. Stanowisko jednak opozycji w sprawie budżetu na krótką metę ma swoje uzasadnienie. Opozycja zdawała sobie sprawę, że odmawiając rządowi swego placet na budżet, uniemożliwiłaby pozostanie na czele rządu p. prem. Bartla, który w obecnej polskiej rzeczywistości jest z możliwych najmłodszym. Odeszcie p. prem. Bartla nie tylko nie otworzyłoby opozycji żadnych możliwości, ale przeciwnie osunęłoby jej grunt z pod nóg do reszty. Do władzy bowiem

doszedłby znowu, może tylko w innym wydaniu, rząd b. prem. Światłskiego. Przedzł by wtedy doszło do rozgrywki, która tak czy inaczej, będzie finałem rozgrywek, które w Polsce na szerokim podłożu ideowym walki. Trudno bowiem sobie wyobrazić, by wilk się zmienił nagle w baranka, by endecja czy P. P. S. zaczęła nagle myśleć kategorjami B. B.

Czem jednak wytłumaczyć ostatnie posunięcie P. P. S. w sprawie wyrażenia wotum nieufności dla min. Prystora? Chociaż rozumiemy, że polityka

min. Prystora nie może być dla wotum nieufności, wiedząc, że P. P. S. miła, bo rozbija jej operacyjne bazy—Kasy Chorych, ale przecież p. min. Prystor odrobnie pokrępienia dla wierzący podobną politykę nie od dzisiaj. Dlaczegoż P. P. S. na samym początku z podobnym wnioskiem nie wystąpiła. Poza to spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

Od P. P. S. jednak i idącej z nią lewicy sejmowej wymaga się większej odpowiedzialności, a trudno się tej odpowiedzialności doszukać we wniosku o wyrażenie wotum nieufności dla p. min. Prystora.

Posiedzenia klubów sejmowych

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

„Polska Informacja Prasowa” dowiaduje się, że kluby opozycyjne wyznaczyły posiedzenia plenarne na dzień 13 b. m. celem naradzenia się nad zajęciem stanowiska wobec głosowania nad wotum nieufności dla ministrów pracy i opieki społecznej p. Prystora, oraz ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego p. Czerwińskiego.

Rokowania handlowe polsko-niemieckie

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

W związku z finalizacją rokowań handlowych polsko-niemieckich ma w ciągu najbliższego okresu czasu przybyć do Warszawy grupa przedstawicieli przemysłowców niemieckich, celem nawiązania bliższych stosunków handlowych ze światem przemysłowym i handlowym Polski. Jak się również dowiadujemy powstał projekt zorganizowania Izby Handlowej polsko-niemieckiej.

Komitet wykonawczy obchodu imienin Marsz. Piłsudskiego

(Telefonom od wt. kor. z Wilna)

Wczoraj w wielkiej sali Urzędu wojewódzkiego odbyła się przy udziale przedstawicieli społeczeństwa urzędów, prasy i organizacji społecznych w liczbie przeszło 100, wielka konferencja w sprawie uroczystości obchodu imienin Marszałka Piłsudskiego w dniu 19 marca r. b. Został wybrany komitet wykonawczy — przy czym prezydent miasta p. Folejewski zaznaczył, że tym razem miasto bierze na siebie lwią część pracy w kierunku uświetnienia tak uroczystego dnia.

Podkreślić należy ogromny entuzjazm wszystkich grup i warstw społecznych.

W obronie przed malwersacjami paszportowymi

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

W związku z ostatnio zanotowanymi sferami fałszerstwa paszportów zagranicznych Ambasada Stanów Zjednoczonych w Warszawie postanowiła w najbliższym czasie wszystkie sprawy paszportowe skupić w rękach jednego wicekonsula, którym zostać ma wicekonsul Kakuran.

Przyjęcia u prem. Bartla

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

W dniu wczorajszym premier Bartel przyjął w prezydium Rady Ministrów ministra komunikacji p. Kühna, a w godzinach popołudniowych odbył konferencję z posłem polskim w Moskwie p. Stanisławem Patkiem.

Bezpodstawne pogłoski o rozwiązaniu Sejmu

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Wczoraj rano obiegła Warszawę pogłoska, że w najbliższych dniach p. Prezydent Rzplitej ma wydać dekret o rozwiązaniu Sejmu. W godzinach popołudniowych wydane zostały w tej sprawie specjalne dodatki nadzwyczajne. Oczywiście są to tylko bezpodstawne plotki. W ostatecznym bowiem wypadku sprawa ta mogłaby być aktualną po wyrażeniu wotum nieufności ministrowi Prystorowi i Czerwińskiemu co planowane jest przez opozycję na piątek. Ale i w tym wypadku wątpić należy, by Sejm został rozwiązany.

Sprawy osadnicze w Komisji Reform Rolnych

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

W dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie Sejmowej Komisji Reform Rolnych na którym była rozpatrywana nowela do ustawy o osadnictwie wojskowym z dn. 17 grudnia 1920 r. Rozchdziło się mianowicie o ujednostajnienie ustawy i rozciągnięcie jej również i na teren województwa Wileńskiego. Ze względu na ówczesny stan polityczny Wileńszczyzny (Litwa Środkowa) obowiązują tam różne ustawy o osadnictwie wojskowym i wielu żołnierzy i inwalidów w liczbie około 500 osób nie może otrzymać ziemi. Po zajęciu dyskusji, wywołanej opozycją ze strony Rusinów, i Białorusinów rząd postanowił przedstawić komisji spis obszarów rolnych na Wileńszczyźnie, które mają być użyte pod osadnictwo.

Zmniejszony kontyngent emigracyjny

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Wobec ciężkiego kryzysu materialnego, jaki przeżywają kraje Ameryki Południowej postanowiono zmniejszyć kontyngent emigracyjny do Argentyny i Brazylii w ten sposób, że do Argentyny ma wyjechać 415 osób, zaś do Brazylii 200 osób.

MIĘSKIE KINO KULTURALNO-OŚWIATOWE
DZIS I DNI NASTĘPNYCH
 MARY ASTOR w najlepszej swej kreacji, jako
„DZIEWCZYNA Z PIEKŁA“
 W potężnym dramacie aktorki, której światłem życia była miłość
 Raj na latarni morskiej—Klątwa przeszłości—Miłość uszlachetniająca—Krywyda kobiety
 —Żona i matka. Oto symbol najczystszy kobiety.

Wkrótce
 „Na firmie nie nowego“

Następny program
 „Okłani romans“

Przedstawienie klemistwo

rozczłek seansów w dni powszednie o godz. 7 i 9 w sobotę i niedzielę 5, 7 i 9-ej.
 w dni powszednie 1 i 3-ej, w dni wtorek 1,5 i 3-ej, w dni środy i niedzieli 1, 3 i 5-ej.

Kino „POGON“ w Nowogrodku
 Dziś i dni następnych
 Film, którym upaja się obecnie cała Europa
„Księżna Olga“
 (Księżniczka Cyrkowska)
 Najmilszy, najpogodniejszy dramat w 10 akt. w rolach głów-
 nych: ulubieniec całego świata Harry Liedtke i czarująco pięk-
 na Hilda Rosch.

Początek seansów w dni świąteczne o godz. 5, 7 i 9 wiecz.
 W dni powszednie o godz. 7 i 9.

Zjazd delegatów Kółek Roln. i Org. Spółdzielczo-społecznych powiatu wołyńskiego

WOŁOZYN, (kor. wł.) Przed tygodniem w sali Wydziału Powiatowego w Wołozynie odbył się walny zjazd delegatów K. Roln. i Organizacji Społecznych powiatu, w którym wzięło udział około 100 delegatów reprezentujących stałe oddziały Kółka Rolnicze, Kola Młodzieży, Kola Gosp. Wiejskich, Spółdzielnie Mleczarskie i Kaszy Stefczyka. Zjazd zagał przez T-wa Organizacji Rolniczej inż. p. Debicki. W zagajeniu swoim inż. Debicki podkreślił doniosłość unifikowania się organizacji w jedną organizację rolniczą, oraz na przekazanie przez Sejmik wszelkich prac w dziedzinie podniesienia rolnictwa.

Po zagajeniu inż. Debickiego zabrał głos p. starosta Koszar, który w dobitnych słowach, opartych na dzisiejszym stanie rolnictwa jeszcze raz podkreślił wagę i konieczność jedno-
 litnej pracy rolnictwa w szerokiej Organizacji T-wa Rolniczego i Kółek Rolniczych, na której musi być oparta cała praca, a do czego winni dołączyć się obecnie na zjeździe przedstawiciele Kółek Rolniczych i Organizacji Spółdzielczo-Społecznych, gdyż tylko zbiorowa i wyższona praca światłych i społecznych jednostek da pożądany wynik i zdźwignie rolnictwo z obecnego stanu martwoży.

z buhajami czerwono polskiej rasy i knturami, z ilustracją przychówku; ilustracją punktów czyszczenia żyzoza z doprowadzeniem do należytęj czystości przez umieszczenie w punktach i budynkach najwięcej odpowiednich i przydzieleniem stałego dozoru, aby takowe w każdej chwili mogły swoją czynność wykonać; organizacyjne zebranie zarządów Spółdz. Mleczarskich i Kółek Rolniczych w sorachach usprawnienia prac na terenie ich działalności, a szczególnie Sp. Mleczarskich z koniecznością uruchomienia takowych z wiosną r. b. i zwiększeniem ilości członków. Prace powyższe nakreślone planem zost. ly w rozkładzie do 1 marca r. b. całkowicie wykonane i jak widać ze sprawozdania w najważniejszej dziedzinie gospodarstw pokazowych, na dzień 1 stycznia r. b. było zorganizowano 46 gosp. przodujących z przeprowadzeniem opisów tych gospodarstw, sporządzeniem inwentarj gospodarczych i w owadzenie rachunkowości rolnej, oraz sporządzeniem planów sydujnych z naniesieniem odnosnych indywidualnych plodzin. Sporządzono w każdym gospodarstwie preliminarze pass dla bydła i trzody chłweiny, oraz preliminarze potrzebne dla nasion dla obsiania pól z uwzględnieniem plodzin i nowozdanych sztucznych na pola przeznaczane pod zasiewy jare z braku obornika. Zastosowano w niektórych gosp. indywidualne żywienie krów mlecznych, i żywienie cieląt, które dały bardzo dobre wyniki ku zadowoleniu gospodarzy. Do 1 lutego ilustrowano punkty kopulacyjne z przychówkiem, gdzie konstatawano, że 50 — 60 proc. przychówku po buhajach rasowych idzie jeszcze na rzeź, przeciwko czemu czynią się starania uświadamiające i będzie zastosowane kolczykowanie cieląt, które pójda na cele hodowlane, oraz oporządzone punkty czyszczenia nasion przez dokompletowanie niektórych w młynki „Roebora“, wagi dziesiętne i Henczotli, gdzie na to pozwalały sumy budżetowe; niektóre przeniesiono w punkty więcej dogodne. Prowadziło się w tym celu propagandę czyszczenia przez odczyty na kursach, rozdano dużą ilość specjalnie drukowanych popularnych ulotek pomiędzy rolnikami, oraz przeprowadzono pokazowo - demonstracyjne czyszczenia na placach rynkowych w dni jarmarczne, co wzbudzało wielkie zainteresowanie i zaciekawienie. Do dnia 1 marca r. b. odbyto 27 dwudniowych kursów rolniczych w miejscowościach przewidzianych planem pracy i 15 jednodniowych. Ilustrowano wszystkie K. Roln. i Spółdz. Mleczarskie z odbyciem posiedzeń Zarządów i w 70 proc. walnymi zebraniem kółkowiczów.

Wzięto udział w posiedzeniach Kom. Rad gminnych przy uchwaleniu budżetów rolnych, skutkiem czego osiągnięto sumy budżetowe na rolnictwo w łącz-

nej sumie 51,097 zł. 07 gr. Bardzo ważnym czynnikiem jest fakt przyznania przez Radę gminną odnośnyh sum na kupno koni i wozków do instruktów rolnych, którzy wobec likwidacji poczty konnej i mając własną lokomocję, w stanie będą podwoić pracę przez stałe i nieznie nie skrepowane dojazd na terenach pracy realnej, jak również tak prelinimowanie w pierwszym roku sum na prenumerate Popularnego Kursu Stefczyka i Poradnika Gospodarczego dla wszystkich wsi wziętych pod opiekę agronomiczną. W okresie do 1. III r. b. zorganizowano zespoły dla prowadzenia kółkowiczów z burakami, ziemniakami, hodowlą i wychowem prosiat, oraz paletka doświadczalne na przyszłe doświadczenia jak zbiorowe tak i demonstracyjne. Kursowych zespołów przewiduje się 66, doświadczeń 72. Resztę pracy poświęcono pracom organizacyjnym i przygotowawczym do prac wiosennych.

Z organizacji wchodzących w skład Pow. Organizacji T-wa Rolniczego i Kółek Rolniczych wchodzi: 44 Kółka Roln., 5 Spół. Mleczarskich, 11 Kas Stefczyka, 18 Kół Młodzieży Wiejskiej, 8 Kół Gosp. Wiejsk. Praca powyższych organizacji lokalnych idzie w zgodzie i ogólnie ustalonym kierunku pracy w porozumieniu się z Zarządem O. T. O. i K. R., oraz z uwzględnieniem odnosnych sum w budżetach pow. Organizacji, częściowo na opłatę personelu dla Kola Gospodyń Wiejskich i prace rzeczowe.

Z personelu fachowego agronomicznego, 1 instr. powiatowy, 1 sekretarz instr. ogrodnik przy Biurze T-wa, oraz 4 inst. rejonowych, które będą zwiększone z jednego instr. roln. na piątym rejonie i 3 inst. Kola Gosp. Wiejskich, 1 asystent obór w rejonie Sp. Mlecz. Bolidanów - Wiszniew.

Kolejno zanją sprawozdania delegaci Kółek Roln., Spółdz. Mleczarskich, Kół Gosp. Wiejsk. i Kas Stefczyka.

Na ogół wyniki sprawozdań dodatnie jeżeli nie brać pod uwagę jednogłośnie utyskiwan i ubolewań na obecny stan rolnictwa, który postawił rolnika w położeniu bez wyjścia z powodu niemożności zbycia produktów rolnych, oraz niewspółmiernych cen na narzędzia rolnicze i nawozy sztuczne, do cen ziemiopłodów rolnych.

Bardzo ładnie przedstawia się praca Kół Gospodyń Wiejskich w szczególności w rejonie Pierzajskim, gdzie na czele stoi instruktorka p. Andrzejewska.

(d. c. n.)

Kino „APOLLO“ w Baranowiczach
 Dziś i dni następnych
 Niebawym sukces filmowy!
„Prawo męża“
 wstrząsający dramat polonczy ze skandalem towarzyskim w 10 aktach w roli głów. Billie Dove, znana z obrazu „Serce nie śpi“, Nad program komedj 2 akty w „Haremie Maharadzy“. Początek 6 wiecz.

stwo Z entuzjazmem wznoszą okrzyki na cześć Marszalka Piłsudskiego, a niec dowód szc ego przywiązania do Pierwszego Woźza w Polsce.

Posiedzenie Rady Kasy Komunalnej w Lidzie
 Dnia 16 marca odbyło się w lokalu Kasy Komunalnej o godz. 10-jej posiedzenie Rady Kasy, na którym przed uchwaleniem i zatwierdzenia budżetu na rok 1930-31 będą powzięte uchwały w sprawie regulaminu dla Rady i Zarządu Kasy, w sprawie regulaminu wkładów oraz wysokości pożyczek dla członków Rady i Zarządu Kasy.

Walne Zebranie Pow. Kola Zw. Inwalidów Woj.
 Dnia 9 marca w sali kina „Edison“ odbyło się walne zebranie Kola Związku Inwalidów Wojennych, działającego na 3 powiaty t. j. Lidzki, wołyński i szczuczyński.

Zebrańie zagał przewodniczący Kola p. J. Mierzwą, witając przybyłych członków oraz przedstawicieli władz miejscowych.

Na przewodniczącego walnego zebrania wybrano jednogłośnie delegata Wydziału Wykonawczego p. Rudowskiego, zaś na sekretarza p. Marję Macewiczową oraz na asesora poproszono p. Cwiertniewskiego i p. inż. Zawadę, poczem przewodniczący otworzył walne zebranie i powitał zebranych w imieniu Wydziału Wykonawczego i wezwał ich do uczczenia pamięci zmarłych kolegow, którzy zwolnili szeregi Związku. Z kolei zabrał głos p. starosta Bogatkowski, zachęcając w swem przemówieniu członków Związku do zgody i jednolitości, przyrzekając zajęcie się interesami Związku oraz otoczenie opieką inwalidów, znajdujących się na terenie powiatu. Zebranie wyrażając podziękowanie p. staroście przystąpiło do obrad według porządku dziennego.

Po złożeniu sprawozdania przez sekretarza Kola p. Marję Macewiczową przystąpiono do wyborów nowego Zarządu, w skład którego weszli pp.: przewodniczący — J. Mierzwą wiceprzewodniczący — inż. Leon Zawada, sekretarz — Marja Macewiczowa, zast. sekret. — Cwiertniewski, skarbnik — W. Wasilewski, zast. skarbn. — K. Bańko.

Do Komisji Rewizyjnej weszli pp.: B. Siemiatkowski, St. Berdowski, W. Jasinski, H. Matulewiczowa, P. Siegiński.

Do Sądu Koleżeńskiego weszli pp.: J. Wojdak, M. Kaplin, K. Wilkaniak.

RADJO-PROGRAM
 WARSZAWA fala 1411.
 Środa 12 marca

11:58—12:05. Sygnal czasu.
 12:05. Muzyka z płyt gramof.
 13:10. Kom. meteor.
 14:40. Kom. gospodarczy.
 15:00. Odczyt.
 15:20. Odczyt.
 15:45. Kom. harcowski.
 16:15. Program dla dzieci.
 16:45. Muzyka z płyt gramof.
 17:15. Odczyt.
 17:45. Koncert popularny.
 18:00. Odczyt.
 19:10. Skryżka pocztowa rolnicza.
 19:25—19:40. Muzyka płyt gram.
 19:40. Radjokronika.
 19:58—20:00. Sygnal czasu.
 20:00. Odczytanie programu na dzień nast.

20:15. Feljton.
 20:30. Koncert z Poznania.
 21:10. Kwadrans literacki.
 21:25. D. e. koncertu z Poznania.
 22:10. Feljton.
 22:25. Kom. met. pol. sport.
 22:35. Kom. PAT.
 23:00.—24:00. Muzyka tan.

Czwartek 13 marca

11:58. Sygnal czasu.
 12:10. „O czym wiedzieć powinna dobra gospodyni.“
 12:40—14:00. 19-ty koncert szkolny.
 14:40. Kom. gospodarczy.
 15:00. Odczyt.
 15:20. Odczyt.
 15:45. Kom. L.O.P. i P.
 16:15. Muzyka z płyt gramof.
 17:15. Wśród księzek.
 17:45. Koncert kameralny.
 18:45. Rozmaitości.
 19:10. Odczyt rolnicza.
 19:25. Płyty gramofonowe.
 19:40. Kom. PAT.
 19:58. Sygnal czasu.
 20:00. Odczytanie programu na dzień nast.

20:15. Feljton.
 20:30. Kłosa rolnicza.
 21:30. Słuchawisko.
 22:15. Kom. meteor. pol. sport.
 22:35. Kom. PAT.
 23:00. Muzyka salona.

KRONIKA LIDZKA
Wileńska drużyna strzelecka w Raduniu
 Dnia 9 marca przybyła do Radunia drużyna strzelecka z Wilna, witaana przed miastem przez władze samorządowe i organizację społeczne z orkiestrą i Oddziałem Strzelca miejscowego.

Po godzinnym odpoczynku drużyna odmaszerowała w kierunku Warszawy, przeprowadzona przez miasto, przez organizację i miejscowe społeczeń-

Tanie i smaczne
OBIADY 1. zł. 60 gr. z 4 DAŃ
 ŚNIADANIA I KOLACJE WYDAJE NOWOTWARTĄ
RESTAURACJA ZIEMIAŃSKA
 Pwnica bogato zapatrzona.
Nowogroddek, ul. Zamkowa Nr. 10.

OGŁOSZENIE
 Państwo Hurtownia Wódek Nr. 12 w Stonimie ogłasza w drodze publicznego przetargu w dniu 26 marca r. b. o godzinie 12, sprzedaż tomu żelaznego. Cena wywoławcza 700 złotych. Ogładnć można codziennie w dniu powszednie w godzinach urzędowych.

Kielgiewy
Waterjan Jurwicz

Kierownik Hurtowni
Odlanicki-Poczbótn Jan